

Sectortafelmonitor arbeidsmarkt

Vrijetijdseconomie

April 2023

Arbeidsmarktanalyse regio Zwolle in twee verschillende producten

I. Overzichtsmonitor Arbeidsmarkt

Deze rapportage bevat een hoog-over overzicht van de economie, arbeidsmarkt en onderwijssituatie in de regio Zwolle, afgezet tegen Nederland en andere regio's.

II. Sectortafelmonitor Arbeidsmarkt

Ter ondersteuning van de sectortafels zijn negen rapportages opgesteld die inzoomen op de arbeidsmarktsituatie in de specifieke sector.

Iedere sectorrapportage bevat;

1. Kerncijfers arbeidsmarkt en economie
2. Beschrijving belangrijkste (beleids)trends

Deze publicatie

De Regio Zwolle kent 9 sectortafels

Sectortafels

Elke sector heeft zijn eigen uitdagingen en vraagstukken. De sectortafels zijn een belangrijk instrument voor het versterken van de economie en het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en talent. Door samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en onderwijs worden kansen en uitdagingen aangepakt.

Rapportage per sectortafel

Klik op één van onderstaande iconen om naar de betreffende sectorrapportage te gaan.

Agri & Food

E-commerce & IT

Transport & Logistiek

Bouw & Infra

Kind & Educatie

Vrijtijdseconomie

Creative industrie

Techniek & Energietransitie

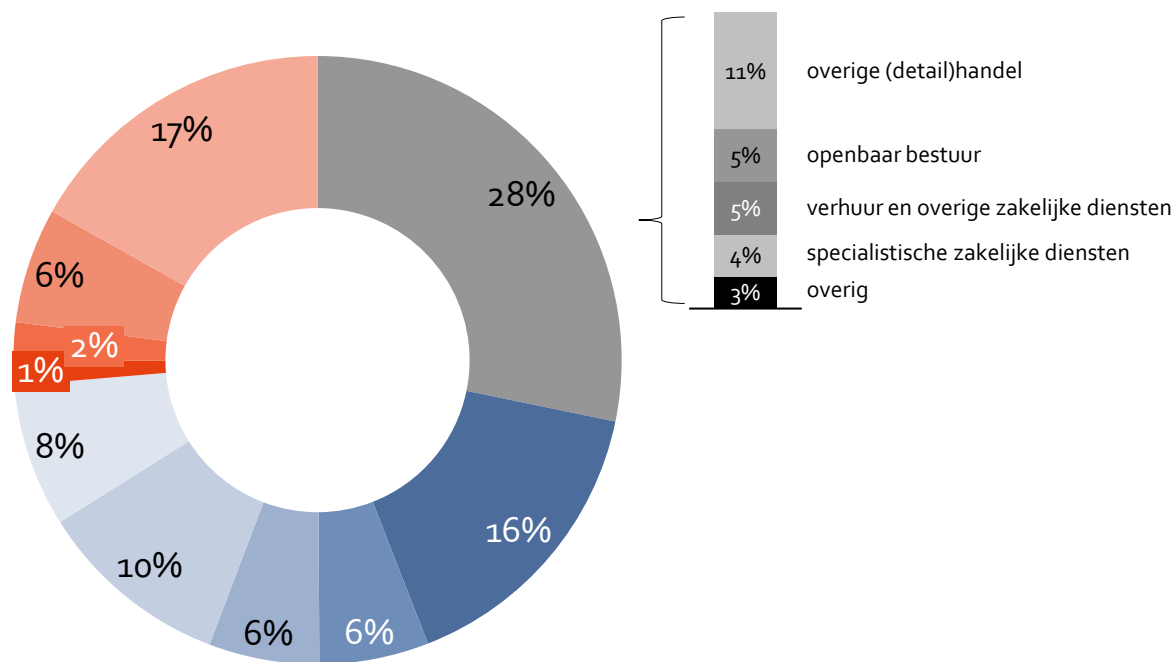

Zorg & Welzijn

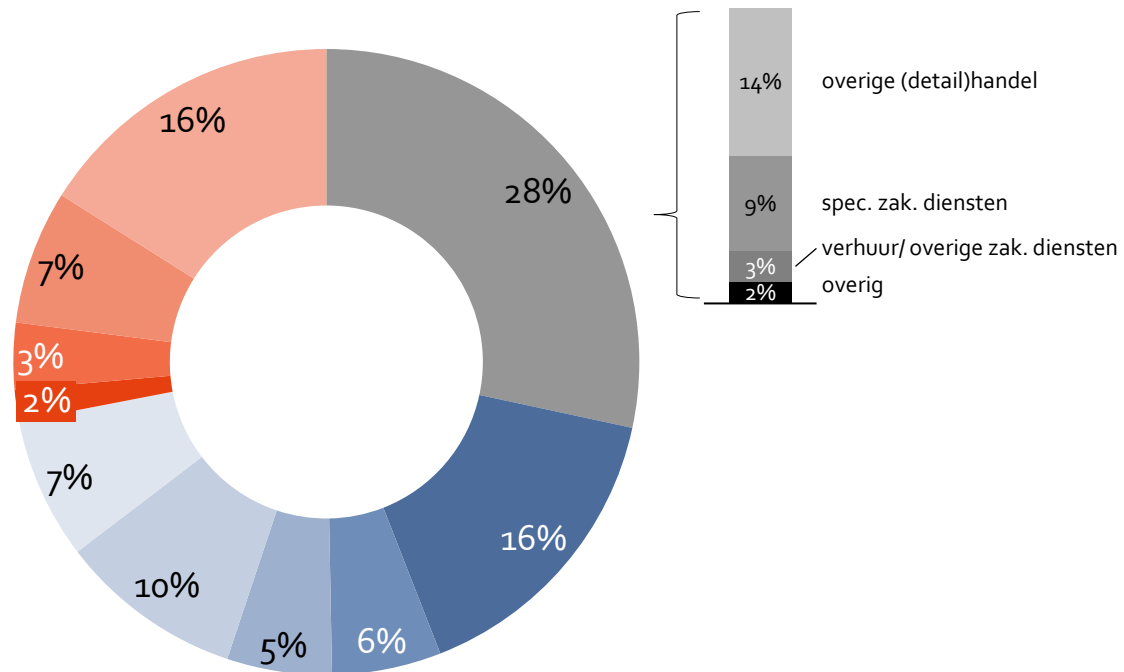

Circa 70% van de werkenden en vestigingen in de Regio Zwolle vallen binnen de sectortafel-indeling

Aantal werkenden, aandeel van totaal in Regio Zwolle (2021¹)

Aantal vestigingen, aandeel van totaal in Regio Zwolle (2021)

- Agri & Food
- Creatieve Industrie
- Kind & Educatie
- Transport & Logistiek
- Zorg & Welzijn
- Bouw & Infra
- E-commerce & IT
- Techniek & Energietransitie
- Vrijtijds economie
- Overige sectoren

1. Data over 2022 komt in de zomer van 2023 beschikbaar via de provincie Overijssel.

NB: De analyses zijn gemaakt op basis van toekenning van SBI-codes aan de sectortafels. De lijst met SBI-codes per sector zijn op aanvraag beschikbaar via ons onderzoekprogramma KOERS. Mail hiervoor naar Secretariaat@zwolle.nl. Medio 2023 worden de SBI-codes per sectortafel heroverwogen en opnieuw vastgesteld.

Bron: LISA via provincie Overijssel.

Deze sectortafelrapportage richt zich op de sector Vrijetijdseconomie in brede zin

Afbakening sectortafel in deze rapportage

Vestigingen en werknemers binnen de volgende (sbi) bedrijfsafdelingen vallen (deels) binnen de sectortafel Vrijetijdseconomie.¹

#	Afdeling
55	Logiesverstrekking
56	Eet- en drinkgelegenheden
79	Reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie en reserveringsbureaus
85	Onderwijs
90	Kunst
91	Culturele uitleencentra, openbare archieven, musea, dieren- en plantentuinen, natuurbehoud
92	Loterijen en kansspelen
93	Sport en recreatie
96	Wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche

Regio Zwolle is samenwerking van 22 gemeenten

Tenzij anders vermeld gaat deze rapportage in op de situatie in de 22 gemeenten in de regio Zwolle

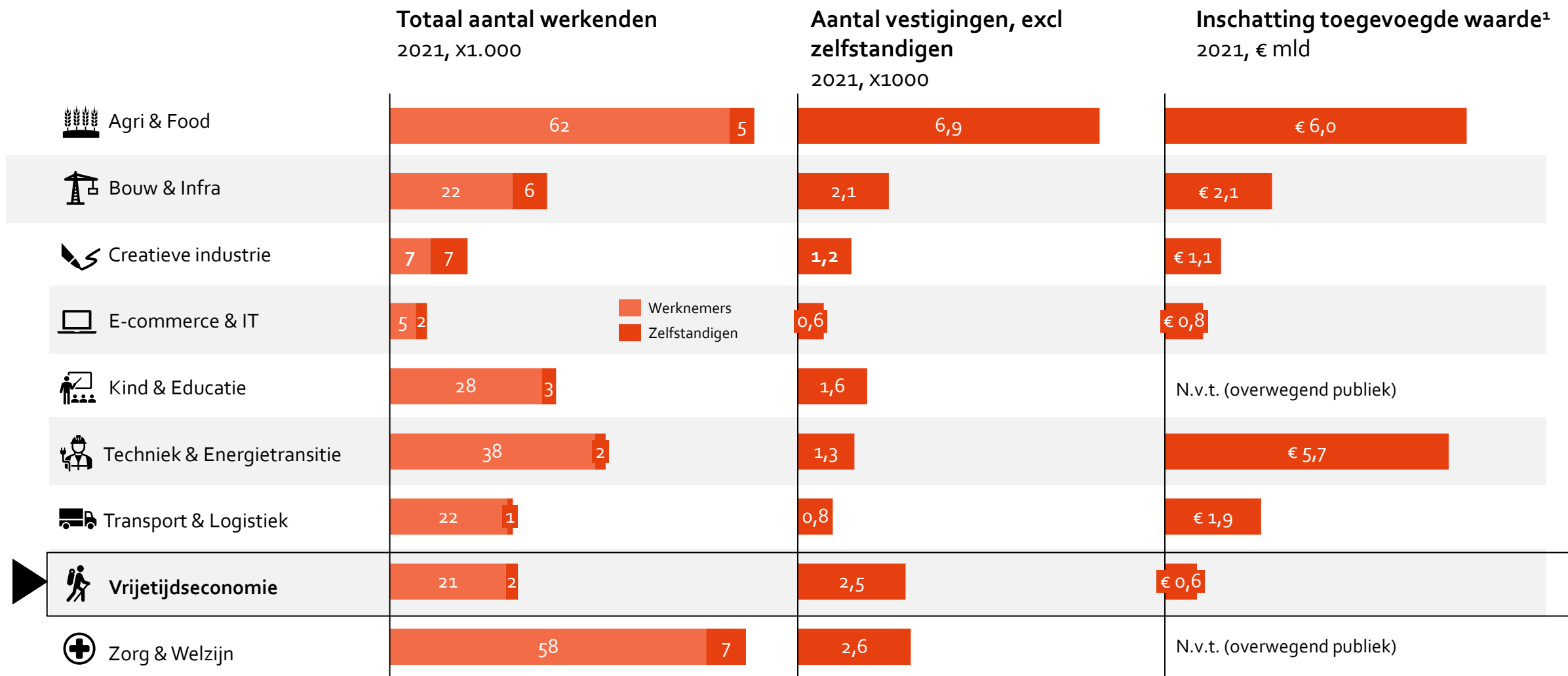

De analyses zijn gemaakt op basis van toekenning van SBI-codes aan de sectortafels. De lijst met SBI-codes per sector zijn op aanvraag beschikbaar via ons onderzoekprogramma KOERS. Mail hiervoor naar Secretariaathca@zwolle.nl.

Medio 2023 worden de SBI-codes per sectortafel heroverwogen en opnieuw vastgesteld.

¹. Merk op: Niet alle vestigingen en werknemers binnen deze afdeling vallen per definitie onder deze afdeling. De afbakening is gemaakt op een lager bedrijfsniveau. Zie KvK: <https://www.kvk.nl/overzicht-standaard-bedrijfsindeling/>

Vrijetijdseconomie is relatief klein ten opzichte van andere sectoren in de regio Zwolle

1. De waarde van alle geproduceerde goederen en diensten (de productiewaarde of output) minus de waarde van goederen en diensten die tijdens deze productie zijn opgebruikt (het intermediair verbruik). Inschatting is gemaakt op basis van gemiddelde toegevoegde waarde per sector in Nederland, teruggerekend naar Regio Zwolle op basis van aantal werkenden per sector
 Bron: LISA, CBS ([Bruto toegevoegde waarde](#));

Trends bieden sector Vrijtijdseconomie kansen én uitdagingen

Selectie van beleidstrends Vrijtijdseconomie met impact op de economie en arbeidsmarkt in de regio Zwolle

Onderstaande (inter)nationale beleidstrends hebben op de middellange termijn grote impact op de economie in de sector Vrijtijdseconomie van de regio Zwolle, en de onderwijs-arbeidsmarkt in het bijzonder. Wanneer men goed weet in te spelen op deze trends dan biedt het grote kansen. Het te laat reageren of het negeren van deze trends kan een bedreiging vormen voor de concurrentiepositie en werkgelegenheid van de sector en gehele regio. Merk op: deze lijst is opgesteld op basis van een beperkte deskstudie¹ en afstemming met de netwerkregisseur. Het betreft niet een complete lijst.

Duurzaamheid en Energie

In de vrijtijdseconomie in de regio Zwolle neemt de nadruk op duurzaamheid in alle aspecten toe (accommodaties, transport, eten en drinken, activiteiten en evenementen). Dit zorgt voor een groeiende vraag naar werknemers met kennis van duurzaamheid en groene certificering. Ook wordt er meer aandacht besteed aan het gebruik van duurzame energie en energie-efficiëntie, mede door de stijgende en volatiele energieprijzen.

Verandering in consumentengedrag

De belangstelling voor cultureel en erfgoedtoerisme neemt toe en zijn stedentrips en korte vakanties steeds populairder. Nieuwe vormen van accommodatie zoals glamping en Airbnb spelen hierop in. Ook wellness- en gezondheidstoerisme zijn in opkomst, net als culinair toerisme en de vraag naar lokale producten. Verder is er een groeiende interesse in outdoor-activiteiten en avontuurlijk toerisme. Ten slotte veranderen reisvoorkeuren van verschillende generaties, zoals de opkomst van generatie Z en hun voorkeur voor authentieke en gepersonaliseerde ervaringen.

Digitalisering en technologische innovatie

In de vrijtijdseconomie zullen digitalisering en technologische innovatie een steeds grotere rol spelen. Door verdere integratie van technologieën zoals robots, virtual en augmented reality, internet of things en big data kunnen bedrijven een naadloze en gepersonaliseerde gastervaring bieden. Ook zal de inzet van kunstmatige intelligentie toenemen om beter inzicht te krijgen in het gedrag van gasten en hen betere aanbevelingen te doen. Bedrijven moeten echter ook aandacht hebben voor data privacy en veiligheid om de persoonlijke gegevens van gasten te beschermen.

Personeelskrapte

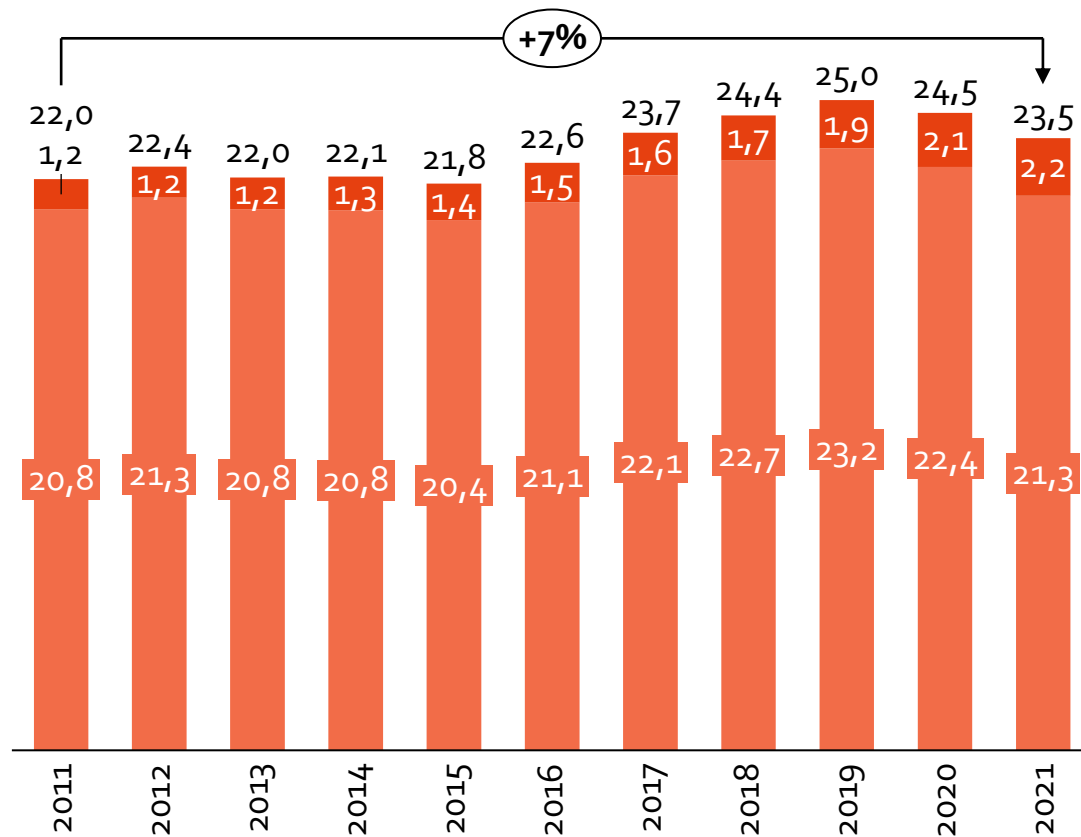
In de vrijtijdseconomie in de regio Zwolle blijft de personeelskrapte een uitdaging. Technologie kan wel zorgen voor minder behoefte aan personeel door robotisering en het slimmer organiseren. Er is een tendens van strengere regels rond arbeidsmigratie en seizoenswerkers, waardoor de krapte kan toenemen. Er wordt gevraagd om nieuwe vaardigheden, zoals IT en webontwikkeling, en er is meer vraag naar entertainmentgerelateerde banen. De sector kan mogelijk meer gebruik gaan maken van oudere werknemers.

1. Hierbij is gebruik gemaakt van publicaties van het CPB, PBL, SCP, ING, Rabobank en diverse brancheverenigingen

Ook ten opzichte van het Nederlands gemiddelde is de sector Vrijetijdseconomie in de regio Zwolle relatief klein

Totaal werkenden sector Vrijetijdseconomie, regio Zwolle

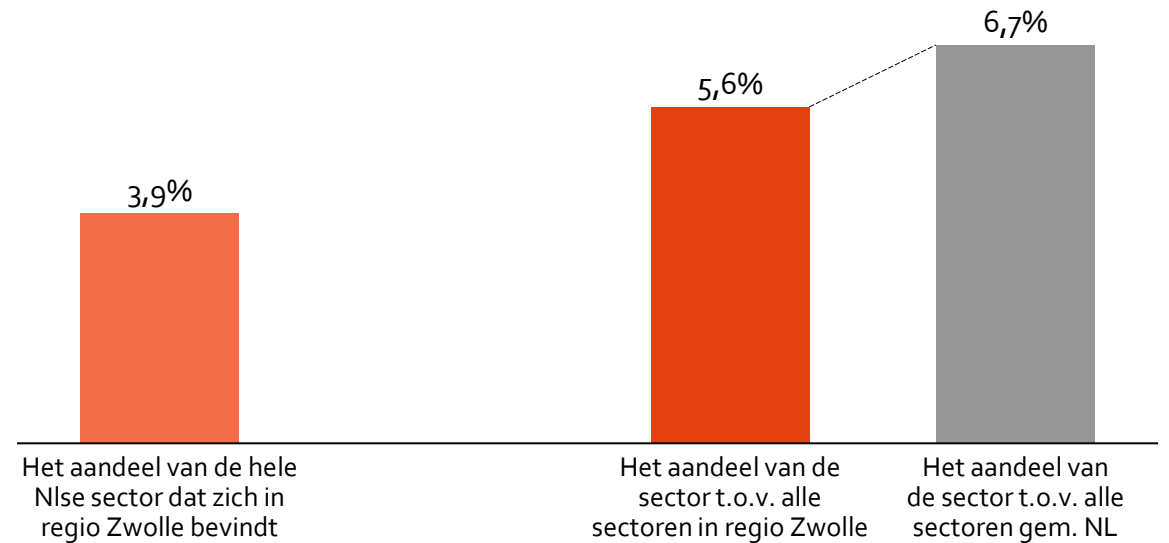
x 1000 ■ Zelfstandigen ■ Werknemers

Wat valt op in sector Vrijetijdseconomie?

- Het totaal aantal werkenden is de afgelopen 10 jaar met 7% toegenomen, gemiddeld over alle sectoren in de regio Zwolle betrof dit 12%. In de sector Vrijetijdseconomie in Nederland was de toename iets lager dan in Zwolle: 16%.
- 3,9% van alle werkenden werkzaam in deze sector in Nederland, is gevestigd in de regio Zwolle.
- Het aantal werkenden dat werkzaam is in deze sector, omvat 5,6% van alle werkenden in de regio Zwolle. Gemiddeld in Nederland ligt dit aandeel met 6,7% aanzienlijk lager.

Werkenden (2021)

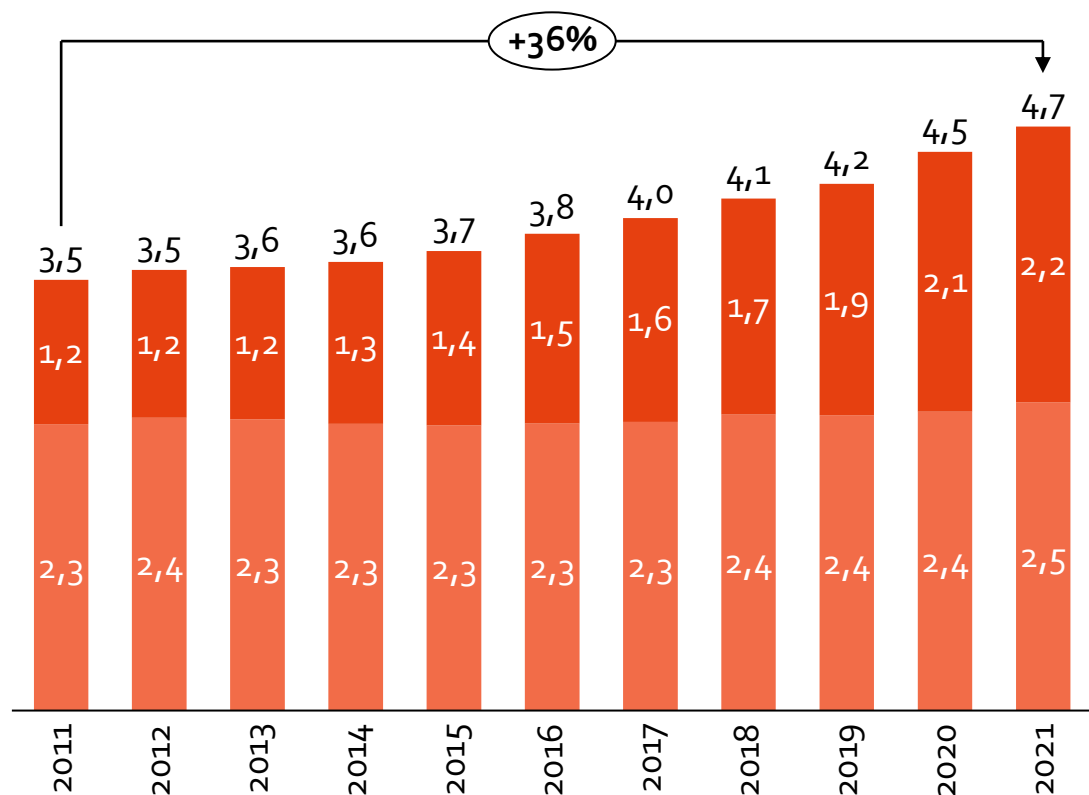

Het aantal vestigingen is in dezelfde periode sterker toegenomen

Aantal vestigingen sector Vrijtijdseconomie

X 1000

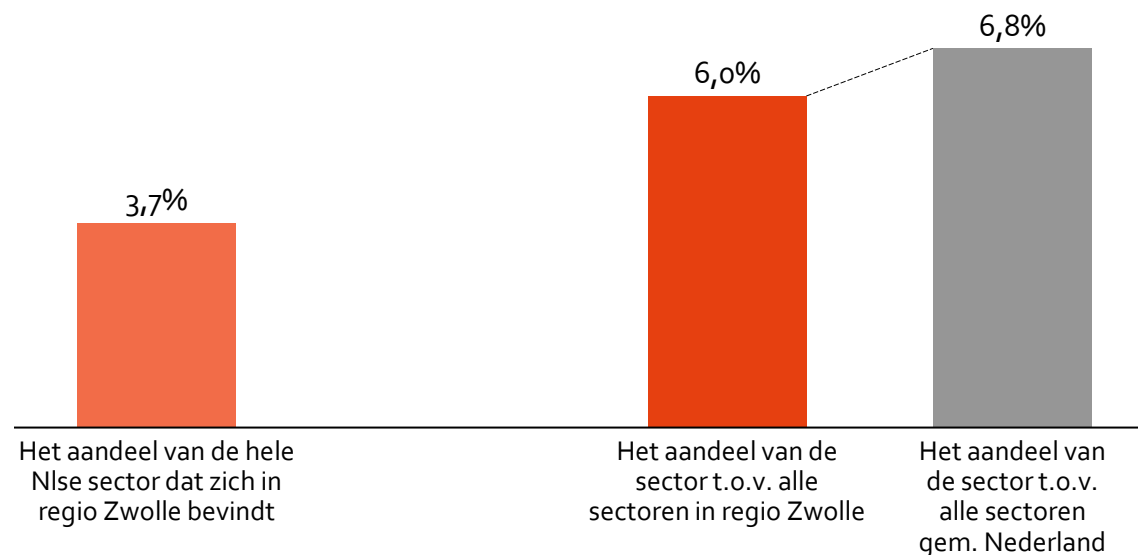
■ Zelfstandigen ■ Overige vestigingen

Wat valt op in sector Vrijtijdseconomie?

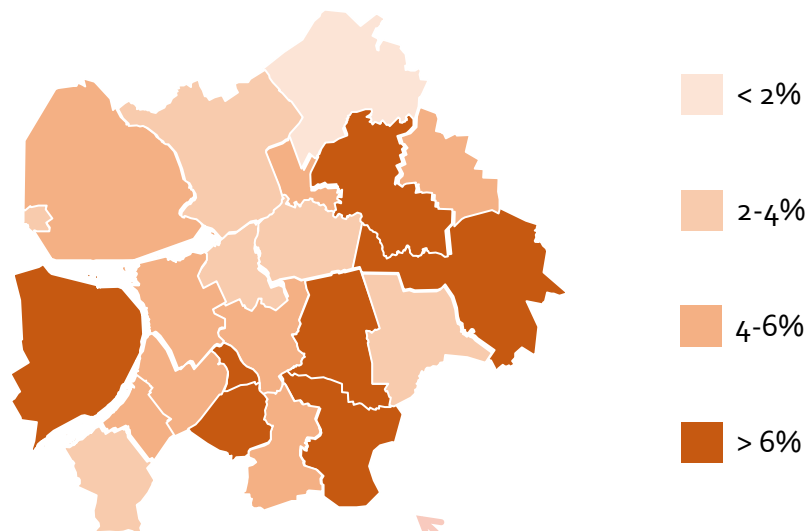
- (linker figuur) Het aantal vestigingen is in de afgelopen 10 jaar gestegen met circa 36% tot 4700 vestigingen. Gemiddeld in Nederland was dit een groei van 49%.
- 3,7% van alle vestigingen in de Vrijtijdseconomie bevindt zich in regio Zwolle.
- 6% van alle vestigingen in de regio Zwolle zitten in de Vrijtijdseconomie. In Nederland is dit 6,8%.

Vestigingen, inclusief zelfstandigen (2021)

Sector Vrijetijdseconomie is relatief het grootste in gemeente Westerveld

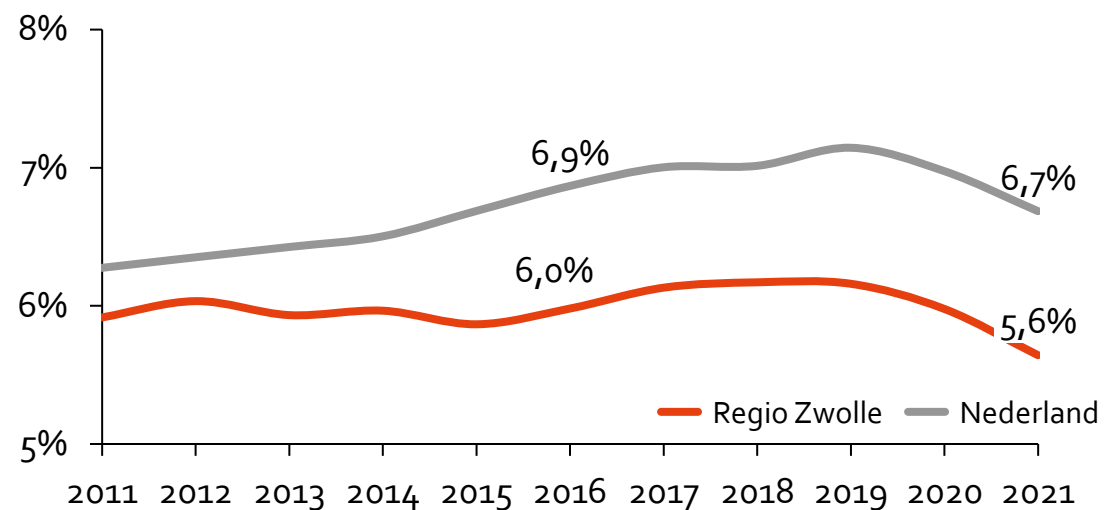
Aandeel werkenden per gemeente dat in de sector Vrijetijdseconomie werkt, 2021

Top 3	% gemeente ¹	% regio ²
Westerveld	12%	5%
Ommen	11%	4%
Steenwijkerland	11%	8%

[Ga naar overzicht alle gemeenten](#)

Aandeel van werkenden dat werkzaam is binnen de sector Vrijetijdseconomie

Wat valt op in sector Vrijetijdseconomie?

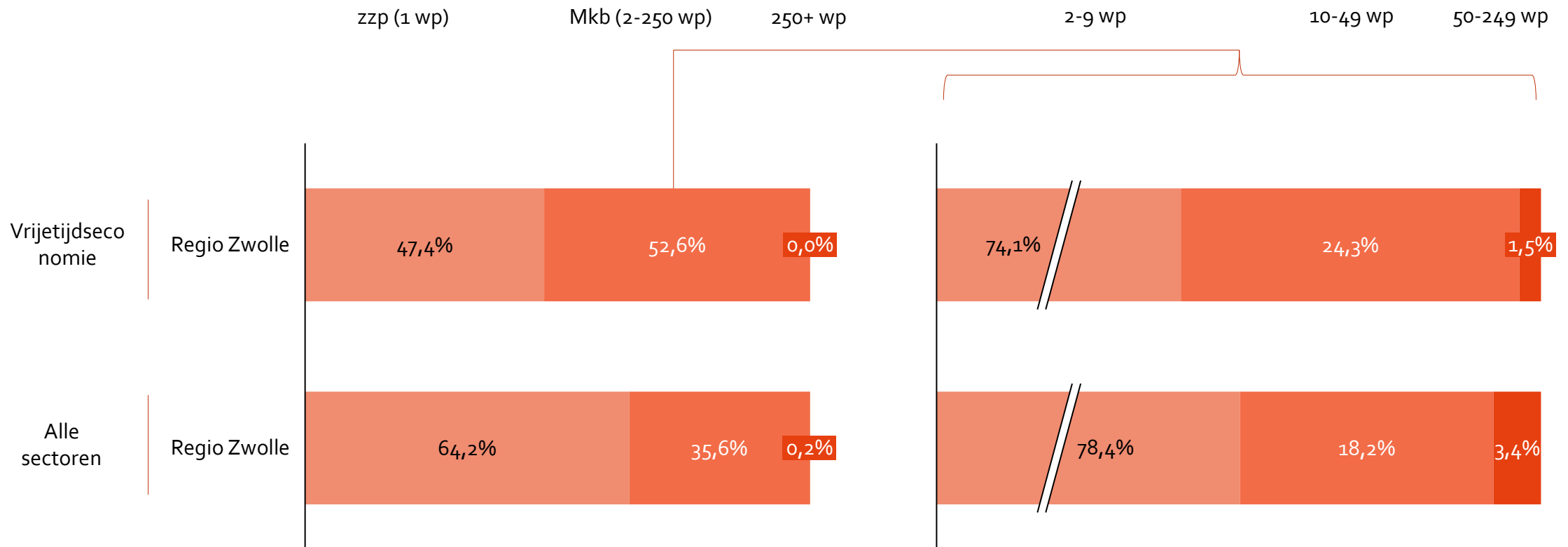
- De sector is ten opzichte van het Nederlands gemiddelde minder sterk vertegenwoordigd in de regio Zwolle.
- Met name in de gemeente Westerveld is deze sector van groot belang.
- In gemeente Westerveld werkt 12% van alle werkenden binnen de gemeente in deze sector. En van alle werkenden in deze sector in regio Zwolle, werkt 5% in de gemeente Westerveld.

1. % Gemeente is het aandeel van de werknemers in die sector ten opzichte van alle werknemers in die specifieke gemeente, deze getallen komen ook terug in het gekleurde kaartje. 2. % Regio is hoeveel procent van alle werkenden in de sector in die specifieke gemeente werken.
Bron: LISA, via provincie Overijssel

Sector Vrijetijdseconomie in regio Zwolle kent relatief veel zelfstandigen

Vestigingen naar grootteklasse, % van totaal vestigingen, 2022

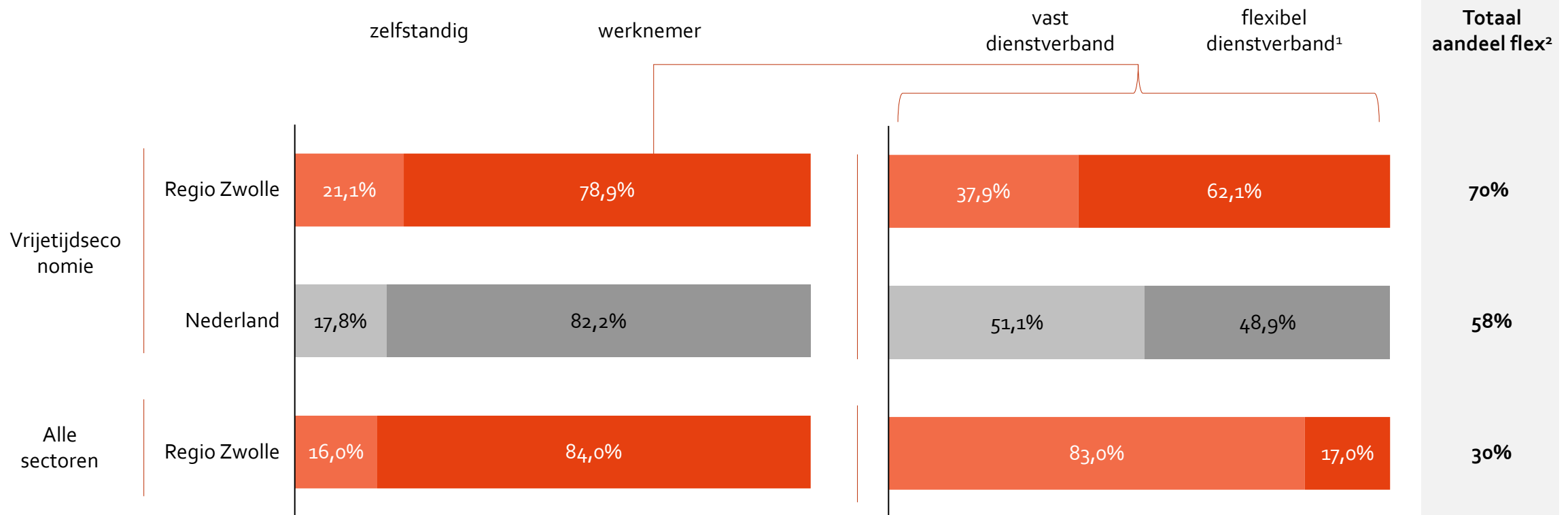
Midden- en kleinbedrijf (2-250 wp¹) uitgesplitst, 2022

Sector Vrijetijdseconomie in regio Zwolle kent ten opzichte van het gemiddelde in Nederland veel flexwerkers

Arbeidsvorm
% van totaal

Type contract
% van totaal

1. Arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd óf een flexibel aantal uren per week. Hiertoe behoren o.a. tijdelijke werknemers, invalkrachten, uitzendkrachten, werknemers zonder vaste uren

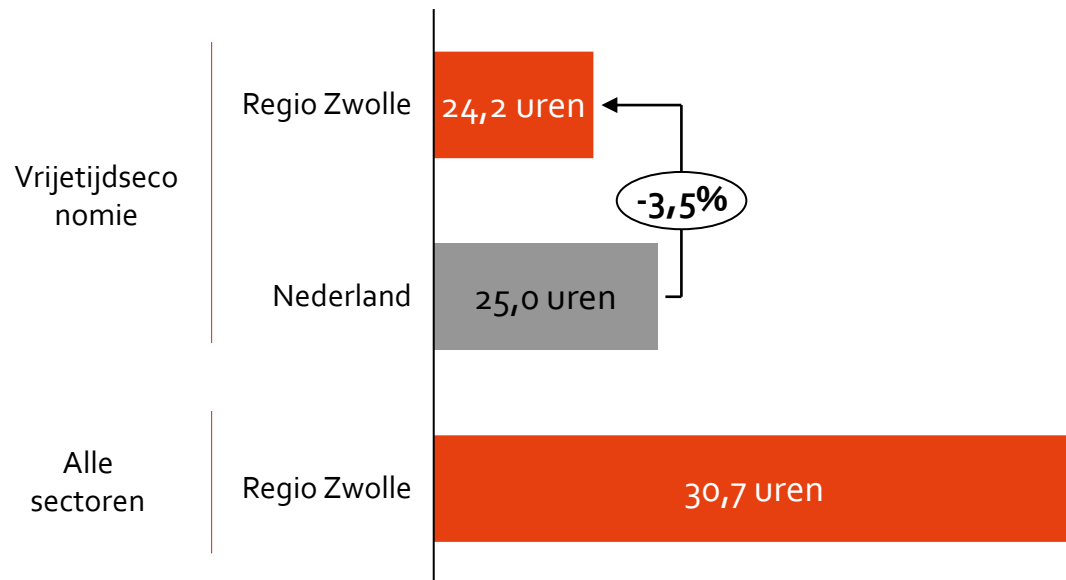
2. Zelfstandigen én werknemers met een flexibel dienstverband

Bron: ROA ([arbeidsvorm](#))

In sector Vrijetijdseconomie in regio Zwolle wordt gemiddeld minder uren per week gewerkt

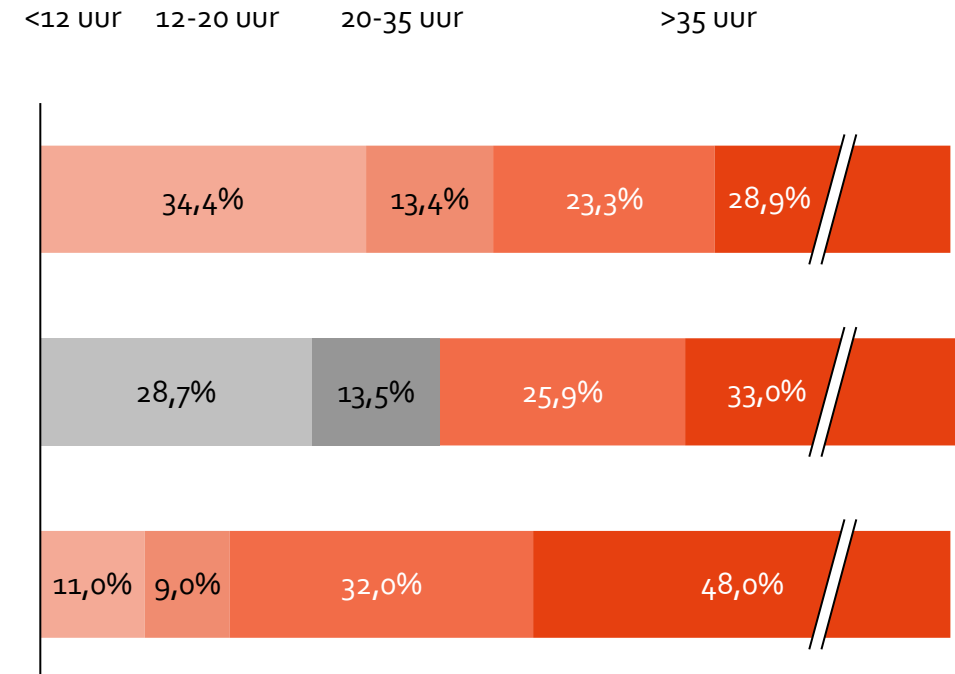
Gemiddelde aantal werkuren

Uren per week

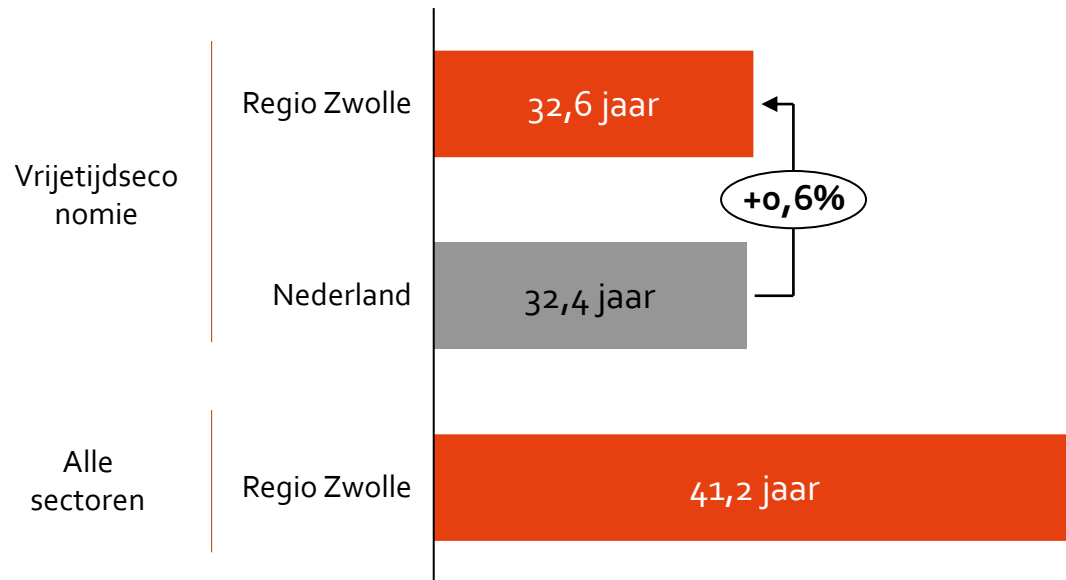
Verdeling aantal werkuren

% van totaal

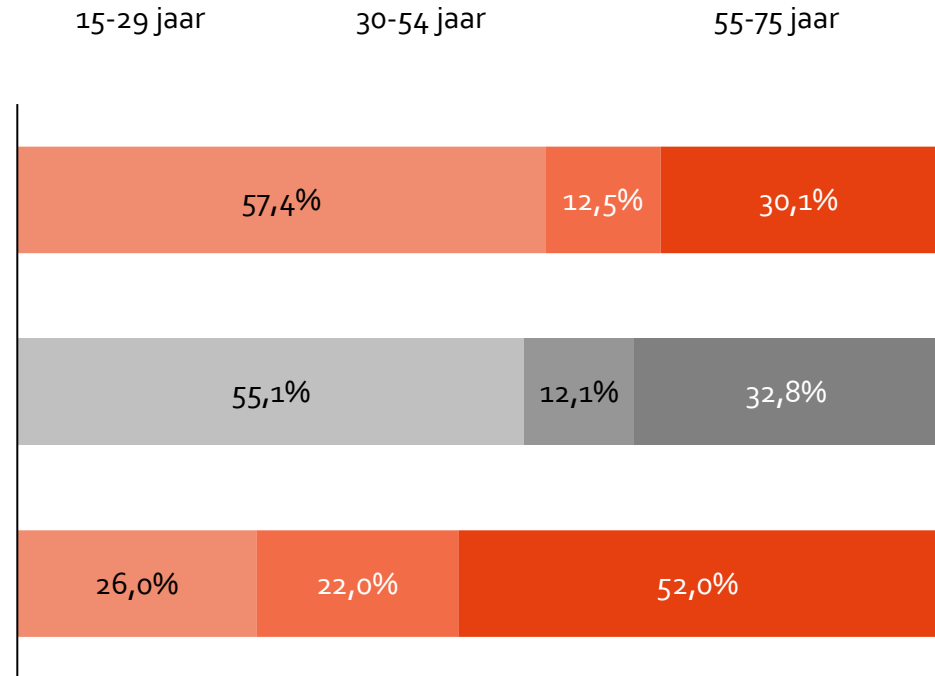

In sector Vrijetijdseconomie zijn werkenden jonger dan in andere sectoren

Gemiddelde leeftijd
In jaren

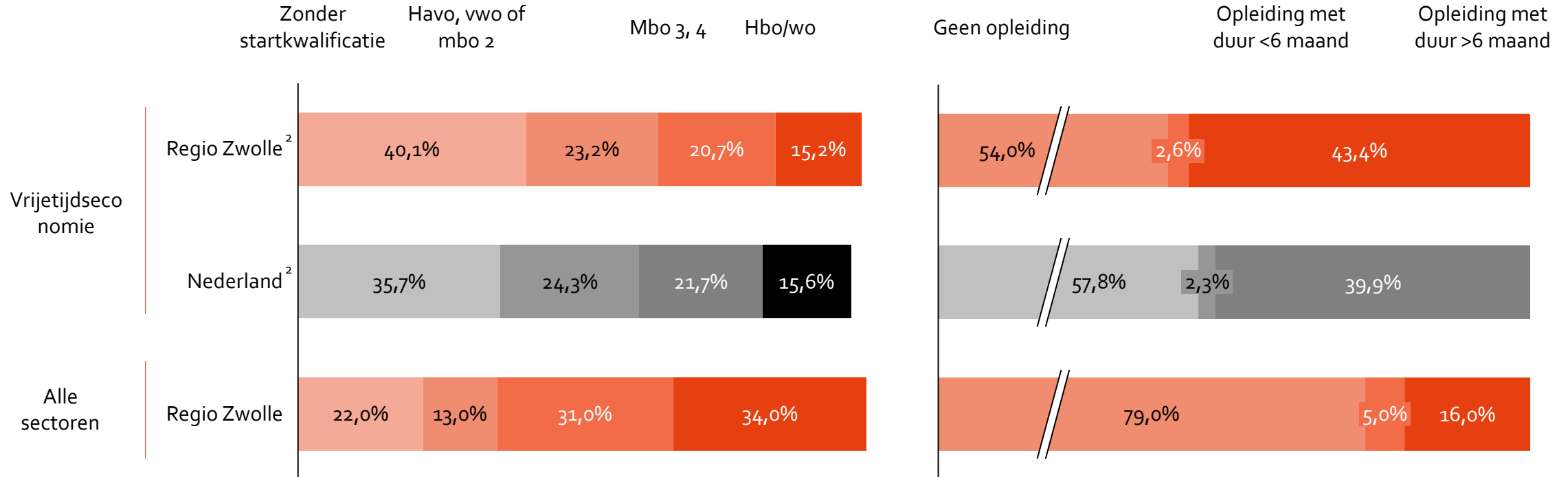
Verdeling naar leeftijdsgroepen
% van totaal

In sector Vrijetijdseconomie is men lager geschoold ten opzichte van andere sectoren

Opleidingsniveau

Aandeel werknemers dat opleiding volgt¹

1. Aandeel werknemers dat in de enquête heeft aangegeven een opleiding of training te doen
Door afronding kan het zijn dat de optelling niet op 100% uitkomt

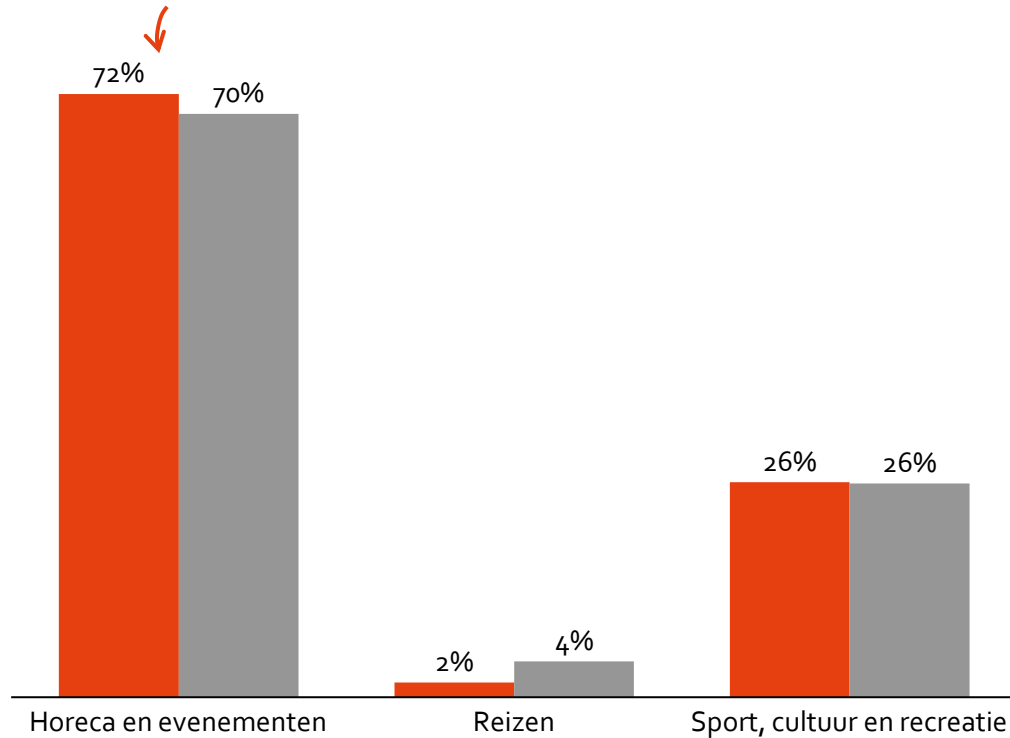
Zoom-in

Sector bestaat voornamelijk uit horeca en evenementen

■ Regio Zwolle ■ Nederland

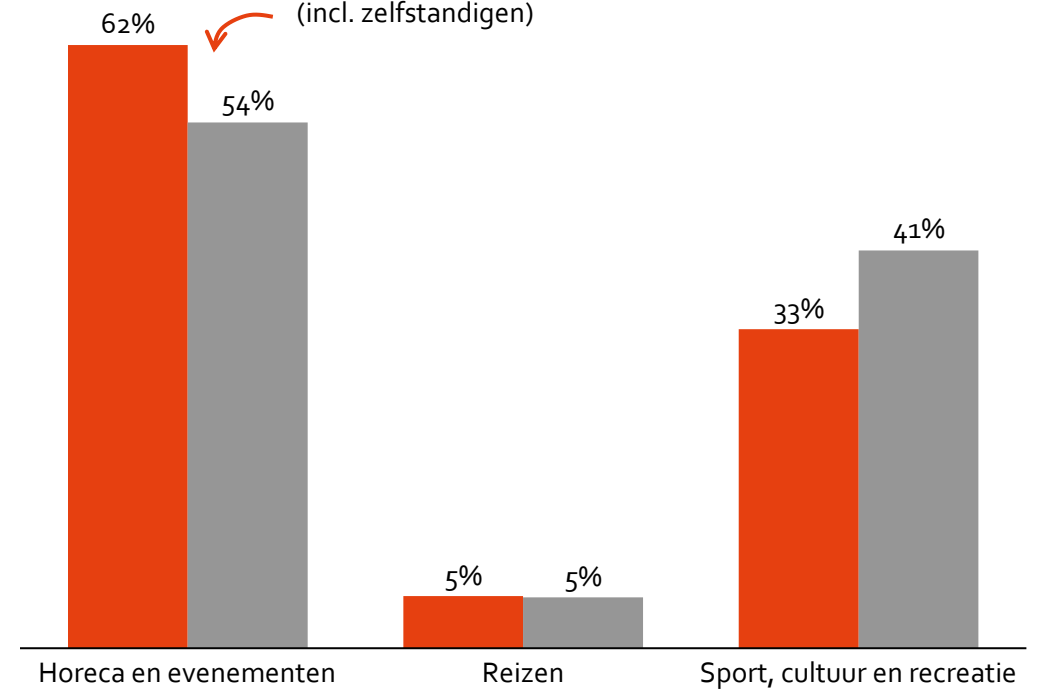
Aandeel werkzame personen naar subsector, 2021

In regio Zwolle gaat dit om circa 17 duizend personen

Aandeel vestigingen naar subsector, 2021

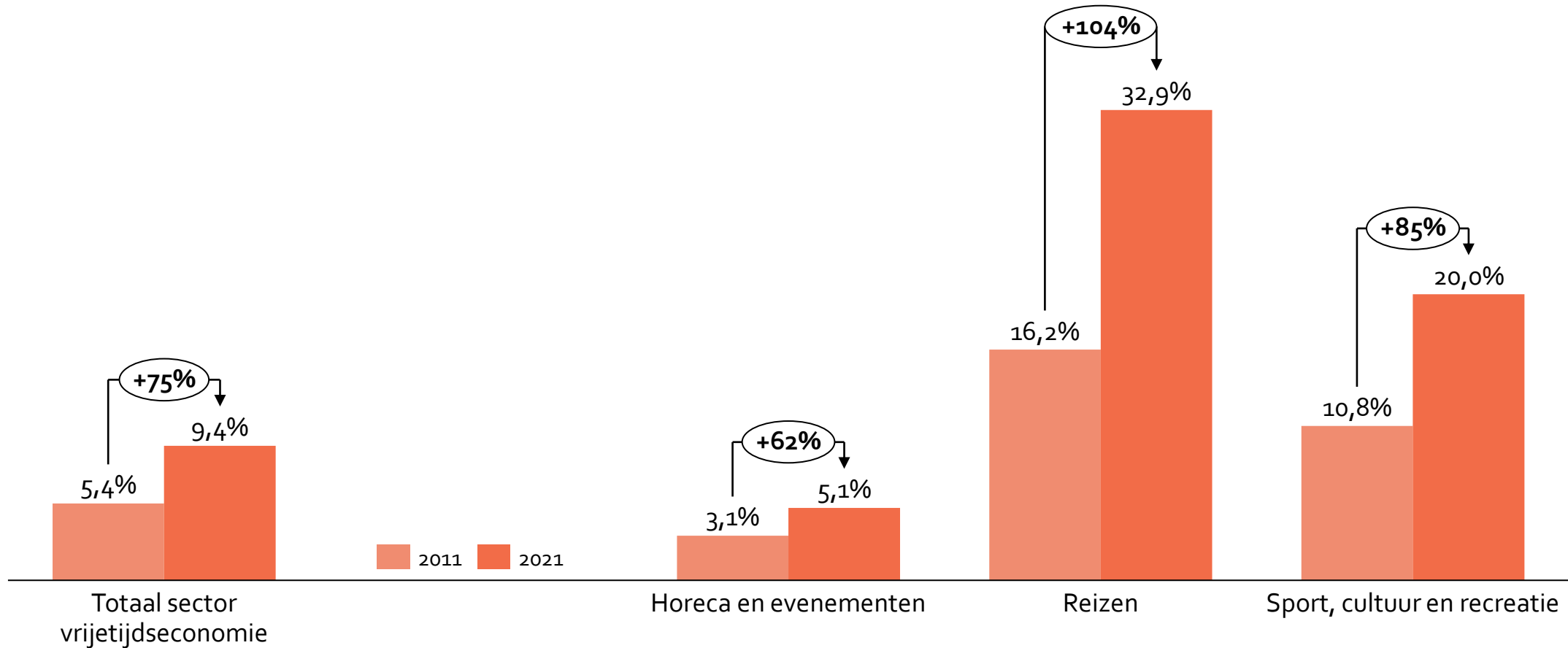
In regio Zwolle gaat dit om circa 2 duizend vestigingen (incl. zelfstandigen)

Zoom-in

Aandeel zelfstandigen is afgelopen 10 jaar sterk toegenomen, met name in de reisbranche

Aandeel zelfstandigen van totaal aantal werkzame personen 2011 en 2021

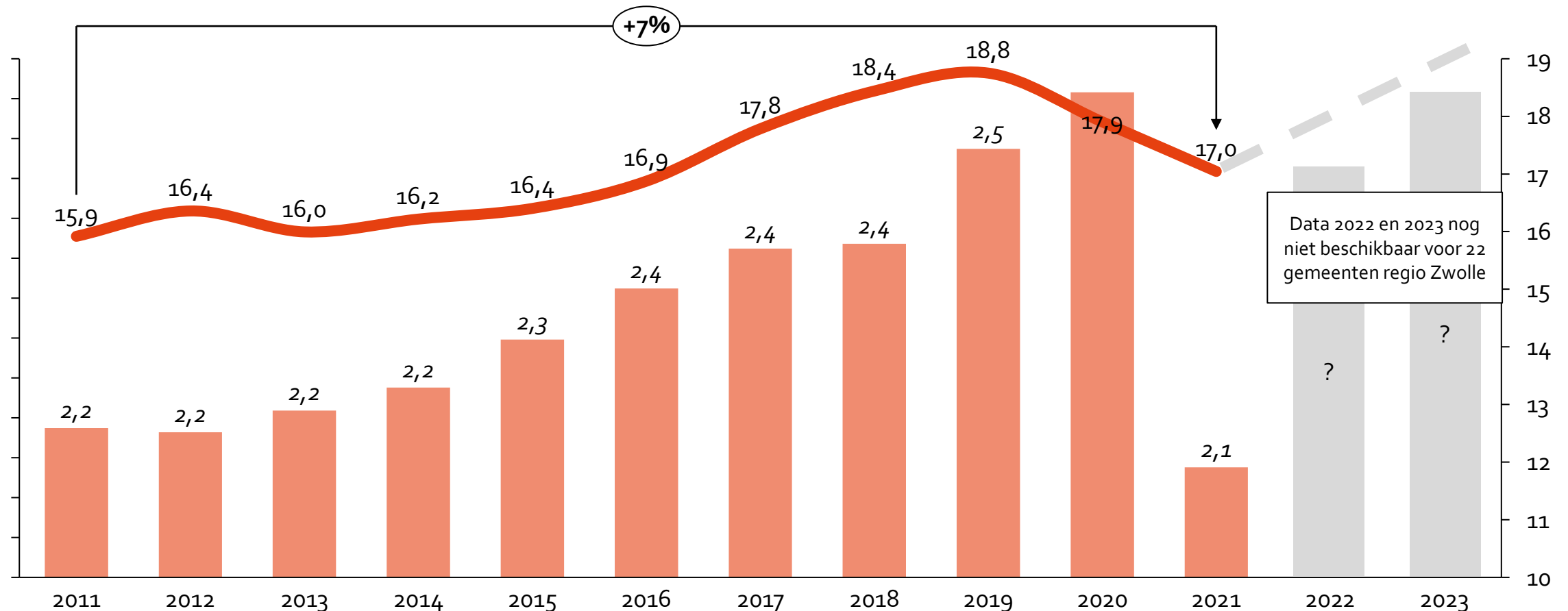

Zoom-in

Aantal werkenden én vestigingen in 2021 sterk gedaald door gevolgen Covid. Herstel verwacht in 2022 en 2023

Aantal werkzame personen inclusief uitzendkrachten en aantal vestigingen in de subsector horeca, regio Zwolle, x 1000

— Werkzame personen (rechter-as) ■ Vestigingen

Data 2022 en 2023 nog niet beschikbaar voor 22 gemeenten regio Zwolle

Bijlage: Aandeel van werkenden dat werkzaam is binnen de sector Vrijtijdseconomie

	% gemeente	% regio
Westerveld	12%	5%
Ommen	11%	4%
Steenwijkerland	11%	8%
Nunspeet	9%	5%
Hatterem	8%	1%
Dronten	7%	6%
De Wolden	7%	2%
Hardenberg	6%	7%
Raalte	6%	5%
Dalfsen	6%	4%
Heerde	6%	2%

	% gemeente	% regio
Meppel	5%	4%
Olst-Wijhe	5%	1%
Elburg	5%	2%
Kampen	5%	5%
Oldebroek	5%	2%
Zwolle	5%	21%
Hoogeveen	4%	5%
Noordoostpolder	4%	5%
Zwartewaterland	4%	2%
Staphorst	3%	1%
Urk	3%	2%

% gemeente is het aandeel van de werknemers in die sector ten opzichte van alle werknemers in die specifieke gemeente

Vb. 12% van alle werkenden in de gemeente Westerveld werken in de sector Vrijtijdseconomie

% regio is het aandeel van alle werkenden in de sector in de regio Zwolle die in de specifieke gemeente werken.

Vb. 5% van alle werkenden in de sector Vrijtijdseconomie in de regio Zwolle werken in de gemeente Westerveld

Ga terug naar overzichtspagina

